

เลขที่ 626
 วันที่ ๒๗ ก.พ. ๒๕๖๗
 เวลา 10-16 น.
 อธิบดีฯ

บันทึกข้อความ

กองการเจ้าหน้าที่	
เลขที่ 1013	☐ ฝ่ายบริหาร
วันที่ 27 ก.พ. 2567	☒ ฝ่ายส่งเสริมฯ
เวลา 08.50 น.	☐ ฝ่ายวินยา

ส่วนราชการ ฝ่ายวินยา กองการเจ้าหน้าที่ อบจ.พิษณุโลก โทร. ๐-๕๕๔๘-๓๗๑๘ ต่อ ๔๒๒ ๔๒๖

ที่ พล ๕๑๐๒๙/ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

เรื่อง รายงานสรุปผลการเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมหลักสูตร “หลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายท้องถิ่น รุ่นที่ ๒๓”

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก (ผ่านผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่)

ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๗.๓/ว๓๘๔๙ ลงวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๖ ได้กำหนดจัดโครงการฝึกอบรม “หลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายท้องถิ่น รุ่นที่ ๒๓” ระหว่างวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ - ๑๙ มกราคม ๒๕๖๗ ณ โรงเรียนข้าราชการส่วนท้องถิ่น ตำบลคลองหก อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี นั้น

ข้าพเจ้า นายยุทธนา วงศ์สารสิน ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการ ได้รับอนุมัติ ให้เข้าร่วมโครงการดังกล่าว ระหว่างวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ - ๑๙ มกราคม ๒๕๖๗ ณ โรงเรียนข้าราชการส่วนท้องถิ่น ตำบลคลองหก อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี บัดนี้ การฝึกอบรมตามโครงการฯ ได้เสร็จสิ้นแล้ว จึงขอรายงานผลการเข้าร่วมโครงการฝึกอบรม “หลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายท้องถิ่น รุ่นที่ ๒๓” (รายละเอียดตามเอกสารแนบท้าย)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ)

(นายยุทธนา วงศ์สารสิน)

นิติกรชำนาญการ

ผู้เข้าร่วมโครงการอบรมฯ

(นายปรีชา มั่นระวงษ์)

หัวหน้าฝ่ายวินยาและส่งเสริมคุณธรรมฯ

โครงการฝึกอบรม “หลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายท้องถิ่น รุ่นที่ ๒๓”
ระหว่างวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ – ๑๙ มกราคม ๒๕๖๗
ณ โรงเรียนข้าราชการส่วนท้องถิ่น ตำบลคลองหก อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

ชื่อผู้เข้าร่วม : นายยุทธนา วงศ์สารสิน ตำแหน่ง นิติกรชำนาญการ
สังกัด ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม กองการเจ้าหน้าที่

ประโยชน์ที่ได้รับจากฝึกอบรม

๑. **ตนเอง** คือ มีทัศนคติที่สร้างสรรค์ในการปฏิบัติหน้าที่ให้สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล มีความรู้และเข้าใจหลักกฎหมาย มีทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ มีศักยภาพในการพัฒนาวัฒนธรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใช้หลักกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเกี่ยวกับการออกกฎ ออกคำสั่งทางปกครอง สัญญาทางปกครอง หรือการกระทำทางปกครอง และใช้หลักกฎหมายว่าด้วยละเมิดฯ คือ จงใจหรือประมาทฯ เข้าใจองค์ประกอบของหลักกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง และหลักกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิด และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มพูนและก้าวหน้าในวิชาชีพ และค่าตอบแทนพิเศษ

๒. **ต่อหน่วยงาน** คือ ได้รับทราบกฎหมายและบทบาทตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดทำบริการสาธารณะตามหลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วย

(๑) **หลักนิติธรรม** คือ การตรากฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับและกติกาต่าง ๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม ตลอดจนเป็นที่ยอมรับของสังคมและสมาชิก โดยมีการยินยอมพร้อมใจและถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม กล่าวโดยสรุป คือ สถาปนาการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่กระทำกันตามอำเภอใจหรืออำนาจของบุคคล

(๒) **หลักคุณธรรม** คือ การยึดถือและเชื่อมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยการณรงคเพื่อสร้างค่านิยมที่ดีงามให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือสมาชิกของสังคมถือปฏิบัติ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความเสียสละ ความอดทน ขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย เป็นต้น

(๓) **หลักความโปร่งใส** คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมา และสามารถตรวจสอบความถูกต้องได้โดยการปรับปรุงระบบและกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใสมีกการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือเปิดให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวกตลอดจนมีระบบหรือกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นการสร้างควมไว้วางใจซึ่งกันและกัน และช่วยให้การทำงานของภาครัฐและภาคเอกชนปลอดจากการทุจริตคอร์รัปชัน

(๔) **หลักการมีส่วนร่วม** คือ การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจสำคัญ ๆ ของสังคม โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนมีช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วม ได้แก่ การแจ้งความเห็น การไต่สวน สาธารณะการประชาพิจารณ์การแสดง ประชามติ หรืออื่นๆ และขจัดการผูกขาดทั้งโดยภาครัฐหรือโดยภาคธุรกิจเอกชน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสามัคคีและความร่วมมือกัน ระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน

(๕) **หลักความรับผิดชอบ** ผู้บริหาร ตลอดจนคณะข้าราชการ ทั้งฝ่ายการเมืองและข้าราชการประจำต้องตั้งใจปฏิบัติภารกิจตามหน้าที่อย่างเต็มที่ โดยมุ่งให้บริการแก่ผู้มารับบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ มีความรับผิดชอบต่อความบกพร่องในหน้าที่การงานที่ตนรับผิดชอบอยู่และพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขได้ทันที

(๖) **หลักความคุ้มค่า** ผู้บริหาร ต้องตระหนักว่ามีทรัพยากรค่อนข้างจำกัด ดังนั้น ในการบริหารจัดการจำเป็นจะต้องยึดหลักความประหยัดและความคุ้มค่า ซึ่งจำเป็นจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายไปที่ ผู้รับบริการหรือประชาชนโดยส่วนรวม

ทั้งนี้ องค์กร ใช้อำนาจและหน้าที่ไปในทางที่กฎหมายกำหนด และองค์กรเข้าใจการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ในทัศนคติที่ดีในการให้บริการประชาชน

นายยุทธนา วงศ์สารสิน
นิติกรชำนาญการ

สรุปสาระสำคัญของการฝึกอบรม “หลักสูตร การพัฒนานักกฎหมายท้องถิ่น รุ่นที่ ๒๓”

ระหว่างวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ - ๑๙ มกราคม ๒๕๖๗

ณ โรงเรียนข้าราชการท้องถิ่น ตำบลคลองหก อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

วิชา กฎหมายแพ่งในหน้าที่ของนักกฎหมายท้องถิ่น

เรื่อง สัญญา

- สิ่งที่ควรคำนึงในการทำสัญญา

๑.วัตถุประสงค์ของสัญญา	๖.ค่าเสียหาย หรือเบี้ยปรับ
๒.ชื่อที่อยู่ของคู่สัญญา	๗.ค่าธรรมเนียม ภาษี
๓.ความสามารถของคู่สัญญา	๘.ลายมือชื่อคู่สัญญา
๔.ถูกต้องตามแบบ	๙.พยานที่รู้เห็นการทำสัญญา
๕.ความยินยอมของคู่สมรส	

- ข้อควรระวังในการทำสัญญา

- ๑.ควรมีหลักฐาน แม้กฎหมายจะให้ทำได้ด้วยวาจา
- ๒.อย่าเซ็นชื่อในกระดาษเปล่าหรือแบบพิมพ์ที่มีได้กรอกข้อความ
- ๓.อย่าเห็นแก่ได้ ประโยชน์ที่มากผิดปกติ
- ๔.ข้อความในสัญญาควรระบุให้ชัดเจน
- ๕.ควรมีคู่ฉบับ
- ๖.การเปลี่ยนแปลงแก้ไขสัญญาภายหลัง อย่าตกลงด้วยวาจา

เรื่อง การกู้ยืมเงิน

- ต้องทำตามแบบที่กฎหมายกำหนด กว่าสองพันบาทขึ้นไปต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ยืมเป็นสำคัญ

- ดอกเบี้ยต้องไม่เกินร้อยละสิบห้าต่อปี
- กรณีใดจึงจะถือว่ามีการผิดนัด
- หนี้ที่ไม่มีกำหนดเวลาตามวันแห่งปฏิทิน เมื่อมีหนังสือแจ้งเตือน
- หนี้ที่มีกำหนดเวลาชำระหนี้ตามวันแห่งปฏิทินเมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระแล้ว ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้

วิชา ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

หลักนิติรัฐ

- รัฐที่ปกครองโดยกฎหมาย

๑. หลักความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย
- ๒ หลักการกระทำทางปกครองต้องชอบด้วยกฎหมาย

๒.๑ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะกระทำการใดกระทบกระเทือนสิทธิ เสรีภาพของประชาชนได้ต่อเมื่อมีกฎหมายให้อำนาจไว้

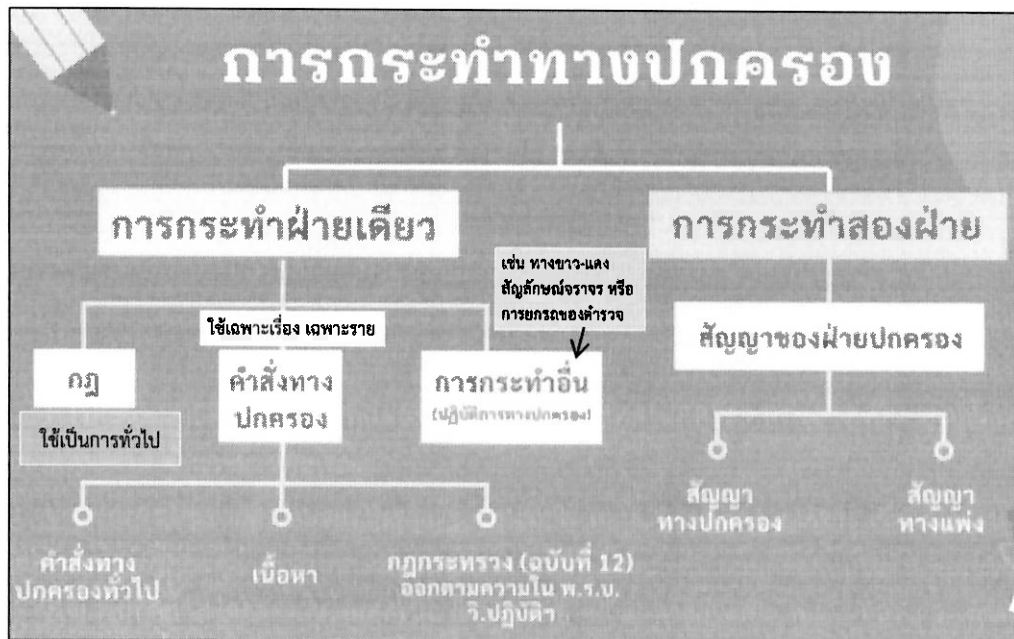
๒.๒ ต้องกระทำภายในกรอบของกฎหมาย

๓. หลักการควบคุมความชอบโดยองค์กรตุลาการ

การกระทำทางปกครอง ผลิตผลของการใช้อำนาจทางปกครอง แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ๑. ฝ่ายปกครอง ๒. อำนาจทางปกครอง

ฝ่ายปกครอง หมายถึง หน่วยงานของรัฐฝ่ายบริหาร องค์กรของรัฐฝ่ายปกครอง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายปกครอง องค์กรของรัฐที่เป็นอิสระ หน่วยงานอิสระของรัฐ และเจ้าหน้าที่ในสังกัดหน่วยงานอิสระของรัฐ

การกระทำทางปกครอง แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ ๑. การกระทำฝ่ายเดียว และ ๒. การกระทำสองฝ่าย

ประเภทของคดีปกครอง ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดไว้ดังนี้

(๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่งหรือการกระทำอื่นใดเนื่องจากกระทำโดยไม่มีอำนาจหรือนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น หรือโดยไม่สุจริต หรือมีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม หรือมีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็นหรือสร้างภาระให้เกิดกับประชาชนเกินสมควร หรือเป็นการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบ

(๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

(๓) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร

(๔) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

(๕) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด

(๖) คดีพิพาทเกี่ยวกับเรื่องที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง

กระบวนการพิจารณาคดีปกครอง

๑. ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องต่อเจ้าหน้าที่ของศาลหรือส่งทางไปรษณีย์
๒. เจ้าหน้าที่รับคำฟ้องตรวจคำฟ้องเบื้องต้นและออกใบรับให้ผู้ฟ้องคดี
๓. สรุปคำฟ้องเสนออธิบดีศาลปกครองสั่งจ่ายให้องค์คณะและตั้งตุลาการผู้แถลงคดี
๔. องค์กรคณะจ่ายให้ตุลาการเจ้าของสำนวน
๕. ตุลาการเจ้าของสำนวนพิจารณาคำฟ้องว่าเป็นคดีที่อยู่ในอำนาจของศาลปกครองและเป็นไปตาม

วิชา กฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติ จะมุ่งเน้นการสร้างสรรค์ ระหว่างการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้ เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- ๑ ด้านความมั่นคง
- ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
- ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ด้านที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐประกอบด้วย ๘ ประเด็น ได้แก่

๑. ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส
๒. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนา ในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่
๓. ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ในการพัฒนาประเทศ โดย
 - ๑) ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม
 - ๒) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ
 - ๓) ส่งเสริมการกระจายอำนาจ และสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล
๔. ภาครัฐมีความทันสมัย
๕. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ
๖. ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัย จริตและประพฤตินิยมชอบ
๗. กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น
๘. กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

เหตุผลในการประกาศใช้ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔

๑. เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ ให้ชัดเจน มิให้เกิดความซ้ำซ้อน
๒. เพื่อให้การบริหารงานในระดับกระทรวงเป็นเอกภาพ สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายที่รัฐมนตรีกำหนดได้
๓. เพื่อการมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนให้ชัดเจน
๔. เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการควบคุมดูแลการปฏิบัติราชการของข้าราชการในจังหวัดให้มีความเหมาะสม

ความหมายของการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หมายถึง การจัดระเบียบในการปกครองประเทศ โดยมีการจัดโครงสร้างหน่วยงานราชการและองค์กรของรัฐ รวมถึงการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อให้หน่วยงานสามารถบริหารงานให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายในการให้บริการหรือสนองความต้องการของประชาชนได้

หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

- ม. ๓/๑ วรรคหนึ่ง การบริหารราชการแผ่นดินต้องเป็นไปเพื่อ
 ๑. ประโยชน์สุขของประชาชน
 ๒. เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
 ๓. ความมีประสิทธิภาพ
 ๔. ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ
 ๕. การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน
 ๖. การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น
 ๗. การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น
 ๘. การกระจายอำนาจตัดสินใจ
 ๙. การอำนวยความสะดวก
 ๑๐. การตอบสนองความต้องการของประชาชน

หลักการจัดระเบียบการปกครองประเทศ

หลักการรวมอำนาจปกครอง (Centralization)

หมายถึง หลักการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินโดยรวมอำนาจการปกครองไว้ที่หน่วยการบริหารราชการส่วนกลาง อันได้แก่ กระทรวง กรม สำนัก ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจ วินิจฉัย สั่งการ และเป็นผู้ดำเนินการปกครองรวมถึงจัดทำบริการสาธารณะต่างๆลักษณะสำคัญของหลักการรวมอำนาจปกครองได้แก่

- (๑) มีการรวมอำนาจในการบังคับบัญชาหน่วยงานปกครองต่าง ๆ ไว้ที่ส่วนกลาง
- (๒) มีการรวมอำนาจในการวินิจฉัยสั่งการไว้ที่ส่วนกลาง หรือสงวนอำนาจอนุมัติ ระวัง ภัย หรือเพิกถอนการกระทำต่าง ๆ ไว้ที่หน่วยงานบริหารราชการส่วนกลาง
- (๓) การบังคับบัญชาเป็นไปตามลำดับชั้น การบริหารงานบุคคลขึ้นอยู่กับส่วนกลาง เช่น การบังคับบัญชา การสรรหา การบรรจุ การแต่งตั้ง

หลักการแบ่งอำนาจปกครอง (Deconcentration)

หมายถึง การที่หน่วยบริหารราชการส่วนกลางได้แบ่งอำนาจในการวินิจฉัยและสั่งการบางส่วนให้แก่ข้าราชการในเขตการปกครองส่วนภูมิภาค โดยสามารถใช้ดุลพินิจ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาได้ภายใต้นโยบายของรัฐ แต่อำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้ง ถอดถอน และบังคับบัญชาข้าราชการดังกล่าวยังขึ้นอยู่กับหน่วยบริหารราชการส่วนกลางเท่านั้น ราชการส่วนกลางยังคงมีอำนาจที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำวินิจฉัยสั่งการของส่วนภูมิภาคได้

ลักษณะสำคัญของหลักการแบ่งอำนาจปกครอง ได้แก่

- (๑) เป็นการบริหารราชการโดยเจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งจากส่วนกลางไปประจำในเขตการปกครองส่วนภูมิภาค
- (๒) ราชการส่วนกลางเป็นผู้อนุมัติ ควบคุมงบประมาณที่ใช้ในการบริหารราชการ
- (๓) ราชการส่วนภูมิภาคได้รับมอบอำนาจในการวินิจฉัยสั่งการบางประการเท่านั้น ราชการส่วนกลางยังคงมีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำวินิจฉัยสั่งการของส่วนภูมิภาคได้

หลักการกระจายอำนาจปกครอง (Decentralization)

หมายถึง หลักการที่รัฐมอบอำนาจปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่นที่มีใช้ส่วนหนึ่งของหน่วยบริหารราชการส่วนกลางเพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางอย่าง โดยมีอิสระตามความเหมาะสม สามารถกำหนดนโยบายและควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายได้ ซึ่งมีการมอบอำนาจการปกครองให้ทั้งในด้านการเมืองและด้านการบริหารหลักการจัดระเบียบการปกครองประเทศ

ลักษณะสำคัญของหลักการกระจายอำนาจปกครอง ได้แก่

- (๑) จัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมาย มีการแยกหน่วยการปกครองเป็นนิติบุคคลต่างหากจากราชการส่วนกลาง โดยมีอิสระในการบริหารงาน มีทรัพย์สินและงบประมาณเป็นของตนเอง สามารถกำหนดนโยบายจัดทำบริการสาธารณะต่าง ๆ ได้
- (๒) ผู้บริหารและสภาท้องถิ่นทั้งหมดมีที่มาจากการเลือกตั้ง โดยเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง
- (๓) มีอิสระในการดำเนินงานตามกฎหมาย ราชการส่วนกลางเพียงแต่กำกับดูแลให้ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย

วิชา พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙. หนังสือกระทรวงมหาดไทยที่ มท ๐๘๐๔.๔/ว ๖๐๘๖ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๖๓

“ละเมิด” คือ มาตรา ๔๒๐ แห่ง ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บัญญัติว่า “ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายจนถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่า ผู้นั้นทำละเมิดจำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น”

“จงใจ” คือ การกระทำโดยเจตนา

“ประมาทเลินเล่อ” คือ การกระทำมิใช่โดยเจตนาประสงค์ต่อผลหรือยอมเสี่ยงเห็นผล กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจำต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์

“**ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง**” คือ การกระทำโดยขาดความระมัดระวังที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานอย่างมาก เช่น คาดเห็นได้ว่าความเสียหายอาจเกิดขึ้นได้ หรือหากระมัดระวังสักเล็กน้อยก็คงได้คาดการณ์การเกิดความเสียหายเช่นนั้น

เจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบ ตาม พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (ม.๕ ,ม.๘ ,ม.๑๐)

๑. ต้องเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ
๒. มีหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย
๓. เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐ
๔. กระทำด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

อำนาจและหน้าที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

เสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้กระทำละเมิดต้องชดใช้ กล่าวคือ การแต่งตั้งคณะกรรมการฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบว่ามีการกระทำละเมิดหรือไม่ มีเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ เจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบชดใช้จำนวนเท่าใด ในกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดหลายคนแต่ละคนมีส่วนความรับผิดอย่างไรและความเสียหายที่เกิดขึ้น หน่วยงานของรัฐบกพร่องด้วยหรือไม่ รวมทั้งรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้นก่อนนำไปพิสูจน์ในชั้นการพิจารณาคดีของศาล

ประเภทสำนวนการสอบสวนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี ๕ ประเภท

๑. ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน (ส.๑)
๒. ไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือกฎหมาย (ส.๒)
๓. คนร้ายโจรกรรมทรัพย์สินหรือทรัพย์สินสูญหาย (ส.๓)
๔. อาคารสถานที่ถูกเพลิงไหม้ (ส.๔)
๕. อุบัติเหตุ (ส.๕)

วิชา พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓

เจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ.๒๕๔๓

เพื่อควบคุมการขุดดินหรือถมดินที่เกี่ยวกับการก่อสร้างหรือกิจการอื่น ให้เป็นไปโดยถูกต้องตามหลักวิชาการ มิให้เกิดอันตรายแก่ทรัพย์สินและกระทบกระเทือน ต่อความปลอดภัยของประชาชน

ปัญหาข้อหารือ

๑. ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งระบุไว้ว่า “ผู้ใดประสงค์ จะทำการขุดดินโดยมีความลึกจากระดับพื้นดินเกินสามเมตรหรือมีพื้นที่ปากบ่อดินเกินหนึ่งหมื่นตารางเมตร หรือมีความลึกหรือพื้นที่ ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น”

๑.๑ ตามข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้น เจ้าพนักงานท้องถิ่น จะประกาศกำหนดต่ำกว่าสามเมตร หรือมีพื้นที่ปากบ่อดิน ไม่เกินหนึ่งหมื่นตารางเมตรได้หรือไม่

ตามประเด็นข้อหารือข้อ ๑

เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะประกาศกำหนดความลึกของการขุดดินต่ำกว่าสามเมตร หรือมีพื้นที่ปากบ่อดิน ไม่เกินหนึ่งหมื่นตารางเมตรให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ เพราะมีฐานอำนาจตามมาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง และการกำหนดความลึกหรือพื้นที่น้อยกว่าเพื่อความเหมาะสมในการควบคุมการขุดดินในพื้นที่เฉพาะที่มีสภาพ

ดินอ่อนเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดินที่กำหนดให้การขุดดินที่มีความลึกหรือพื้นที่ที่สมควรควบคุมโดยให้มีการแจ้งเพื่อให้การขุดดินเป็นไปตามหลักวิชาการและมีความปลอดภัย

๒. ตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า “ผู้ใดประสงค์จะทำการถมดินโดยมีความสูงของเนินดินเกินกว่าระดับที่ดินต่างเจ้าของที่อยู่ข้างเคียงและมีพื้นที่ของเนินดินไม่เกินสองพันตารางเมตร หรือมีพื้นที่ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด....”

และตามข้อ ๑๔ ของกฎกระทรวงกำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดินหรือถมดิน พ.ศ.๒๕๔๘ ซึ่งระบุไว้ว่า “การถมดินที่มีพื้นที่ของเนินดินติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันเกินสองพันตารางเมตร และมีความสูงของเนินดินตั้งแต่สองเมตรนับจากระดับที่ดินต่างเจ้าของที่อยู่ข้างเคียง”

จากบทบัญญัติในมาตรา ๒๖ ดังกล่าว มิได้กำหนดความสูงของการถมดินไว้และข้อ ๑๔ ของกฎกระทรวงดังกล่าวได้กำหนดความสูงของเนินดินไว้คือ ตั้งแต่สองเมตรนับจากระดับที่ดินต่างเจ้าของที่อยู่ข้างเคียง แต่พื้นที่ของเนินดินติดต่อกันเป็นผืนเดียวกันนั้น ต้องเกินสองพันตารางเมตร

เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถกำหนดเรื่องการถมดินโดยกำหนดพื้นที่ของเนินดินไม่เกินสองพันตารางเมตร และมีความสูงของเนินดินไม่เกินสองเมตรนับจากระดับที่ดินต่างเจ้าของที่อยู่ข้างเคียง ได้หรือไม่หรือจะสามารถดำเนินการได้อย่างไรและโดยวิธีใด

ตามประเด็นข้อหารือข้อ ๒

หากเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีเหตุผลความจำเป็นและประสงค์ที่จะกำหนดเรื่องการถมดินโดยกำหนดพื้นที่ของเนินดินไม่เกินสองพันตารางเมตร และมีความสูงของเนินดินไม่เกินสองเมตรนับจากระดับที่ดินต่างเจ้าของที่อยู่ข้างเคียง ซึ่งเป็นการกำหนดในลักษณะห้ามการถมดินที่เป็นเรื่องตามมาตรา ๖(๑) ต้องดำเนินการออกเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗ หรือมาตรา ๘ แล้วแต่กรณี

สรุป

๑. จะใช้ พระราชบัญญัติขุดดินถมดิน ต้องเป็นเขตควบคุมอาคาร เขตผังเมือง หรือออกประกาศกระทรวงมหาดไทยให้ใช้ พระราชบัญญัติขุดดินถมดินก่อน (แต่ปัจจุบันใช้ทั่วประเทศ)

๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกประกาศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง กำหนดให้การขุด และถมแตกต่างจาก พระราชบัญญัติได้สามารถออกได้เอง

๓. มาตรา ๑๗ การขุด ลึก ๓ เมตร/พื้นที่ ๑๐,๐๐๐ ตารางเมตร /ตามที่ เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด ต้องแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่น

๔. มาตรา ๒๖ การถม

๔.๑. ถมดินต่างเจ้าของและ พื้นที่ไม่เกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร ไม่แจ้งแต่ต้องจัดการระบายให้เพียงพอ ไม่ให้ข้างเคียงเดือดร้อน

๔.๒. ถมเกิน ๒,๐๐๐ ตารางเมตร/ตามที่ เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด ต้องแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น

๕. อุทธรณ์ต่อผู้ว่าฯ หรือคณะกรรมการภายใน ๓๐ วัน และให้คำวินิจฉัยเป็นสิ้นสุด

วิชา “มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต (ภาคปฏิบัติ)”

ปัจจัยที่เอื้อให้เกิดการทุจริต

๑. โครงสร้างของสังคมไทยเป็นระบบอุปถัมภ์
๒. การบังคับใช้กฎหมายมีความล่าช้า
๓. ระบบราชการถูกแทรกแซง
๔. ความเพิกเฉยของหน่วยงานและภาคประชาสังคมเมื่อเห็นมีการทุจริต
๕. ข้าราชการขาดจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อหน้าที่

แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๑. ด้านการป้องกันและเฝ้าระวัง – ผลักดันให้มีกฎหมายรองรับการรวมตัวของประชาชนเพื่อต่อต้านการทุจริตประพฤติมิชอบ ภายใน ๒ ปี

๒. ด้านการป้องปราม

(๑) ให้มีการลดใช้ดุลยพินิจของเจ้าพนักงานของรัฐในการใช้อำนาจรัฐที่ได้รับมอบ ให้ส่วนราชการต้องมีการกำหนดมาตรการลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าพนักงานของรัฐในสังกัด ด้วยการปรับปรุงกรอบการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐอยู่เสมอ และประกาศให้ประชาชนทราบผ่านสื่อสาธารณะ

(๒) ผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วยข้อมูลสาธารณะภายใน ๒ ปี ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงข่าวสารได้โดยไม่ต้องร้องขอ (ตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๖๐ มาตรา ๕๙,๒๕๓)

(๓) มีการแสดงฐานะทางการเงินของเจ้าพนักงานของรัฐที่เปิดเผย ตรวจสอบได้

(๔) ให้มีมาตรการที่เป็นไปได้ในการสืบหาและกำกับดูแลการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนของตนซึ่งเงินสดและตราสารเปลี่ยนมือได้

๓. ด้านการปราบปราม

(๑) ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องดำเนินมาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง และมาตรการทางกฎหมายต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ถูกกล่าวหาหรือพบเหตุอันควรสงสัยว่าประพฤติมิชอบ หรือกระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเคร่งครัด

(๒) ให้มีกฎหมายกำหนดความผิดจากการกระทำโดยเจตนาของเจ้าพนักงานของรัฐที่ทุจริตต่อหน้าที่ การใช้อำนาจโดยมิชอบ และการร่ำรวยผิดปกติที่ชัดเจน เพื่อความรวดเร็วในการไต่สวนและเป็นไปตามมาตรฐานสากล (อนุวัติ UNCAC) ๒๐๐๓)

(๓) กรณีที่หัวหน้าส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐละเลย ละเว้น รู้เห็นเป็นใจ หรือมีสถานะเป็นผู้ถูกกล่าวหาในกรณีทุจริตหรือประพฤติมิชอบ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยแจ้งให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งหรือถอดถอนใช้อำนาจทางปกครอง (ย้าย/พักราชการ/พ้นจากราชการ)ทันที

(๔) เร่งรัดติดตามนำทรัพย์สินที่เกิดจากการกระทำผิดทั้งในและต่างประเทศให้ตกเป็นของแผ่นดิน

(๕) ออกแบบกระบวนการบริหารคดีใหม่ ให้มีขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว

พื้นที่บังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน

๑. กฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน ใช้บังคับทั่วทั้งประเทศ หรือไม่

คำตอบ ไม่ใช่ (แต่ปัจจุบัน ผ.ม.จ.บังคับทุก จ.ว. จึงบังคับใช้ขุดดินถมดินทั่วประเทศ)

๒. จะทราบได้อย่างไรว่าพื้นที่ใดบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน แล้ว หรือไม่ เมื่อใด

คำตอบ พื้นที่ใดบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดินต้องเป็นกรณีที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๓

ตรวจสอบได้จากพระราชกฤษฎีกา+ผังเมืองรวม+ประกาศกระทรวงมหาดไทย

กรณียกเว้นไม่ใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดิน

กรณียกเว้นไม่ต้องใช้กฎหมายเพื่อลดความซ้ำซ้อนและภาระของประชาชน

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับแก่การขุดดินและถมดินซึ่งกระทำได้โดยอาศัยอำนาจตาม

กฎหมายอื่นที่ได้กำหนดมาตรการในการป้องกันอันตรายไว้ตามกฎหมายนั้นแล้ว

วิชา : กฎหมายอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย

ผู้สอน : อ. พสิษฐ์ อัครวิวัฒนาพร ที่ปรึกษาสถาบันอนุญาโตตุลาการ

“หลักความศักดิ์สิทธิ์ในการแสดงเจตนา (party autonomy, lex voluntaris) หรือหลักอิสระในทางแพ่ง หรือหลักเสรีภาพในการทำสัญญานั้น เป็นหลักการพื้นฐานทางนิติศาสตร์ที่มีความสำคัญ ”

มาตรา ๑๔ : สัญญาอนุญาโตตุลาการ เป็นเหตุให้ศาล ต้องเคารพเจตนารมณ์ของคู่สัญญา

“หลักความเสมอภาค” และ “โอกาสในการต่อสู้คดี”

“The parties shall be treated with equality and each party shall be given a full opportunity of presenting his case.

มาตรา ๒๕ วรรคแรก “ในการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ ให้คู่พิพาทได้รับการปฏิบัติ อย่างเท่าเทียมกัน และให้มีโอกาสในการสืบพยานหลักฐานและเสนอข้ออ้างข้อต่อสู้ของตนได้ตาม พฤติการณ์แห่งข้อพิพาทนั้น”

อนุญาโตตุลาการและการระงับข้อพิพาททางเลือก

การระงับข้อพิพาททางเลือก

๑. Alternative Dispute Resolution

- การเจรจาต่อรอง Negotiation
- การประนอมข้อพิพาท/การไกล่เกลี่ย Mediation
- การอนุญาโตตุลาการ Arbitration

๒. Mandatory Dispute Resolution

- การดำเนินคดีในศาล Litigation

กฎหมายอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย

แนวความคิดทั่วไป

๑. พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นกฎหมายหลักที่ใช้บังคับกับการ อนุญาโตตุลาการ กฎหมายนี้ได้รับอิทธิพลหรือแนวคิดจาก UNCITRAL Model Law

๒. กระบวนการอนุญาโตตุลาการขึ้นอยู่กับความตกลงของคู่กรณีเป็นสำคัญ (Party Autonomy) ดังนั้น กฎหมายจะเข้ามาทำหน้าที่ เมื่อปรากฏว่าคู่กรณีไม่ได้ตกลงกันไว้เป็นการเฉพาะเท่านั้น

๓. ความตกลงโดยปริยายในมาตรา ๘

อนุญาตตุลาการนอศาล

พระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕

๑. ไม่ปรากฏค่านิยมของสัญญาอนุญาตตุลาการ
๒. คงบอกแต่ลักษณะของสัญญาอนุญาตตุลาการในมาตรา ๑๑
๓. ความหมาย สัญญาซึ่งคู่พิพาทตกลงกันตั้งบุคคลภายนอกคนหนึ่งหรือหลายคนเพื่อตัดสินวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทระหว่างคู่พิพาท โดยตกลงกันไว้โดยปริยายว่าเมื่อคณะอนุญาตตุลาการมีคำชี้ขาดประการใด จะปฏิบัติตามคำชี้ขาดนั้น

สัญญาอนุญาตตุลาการ

๑. สัญญาอนุญาตตุลาการเป็นบ่อเกิดอำนาจของอนุญาตตุลาการ
๒. ขอบเขตอำนาจของอนุญาตตุลาการ
๓. อำนาจในการทำคำชี้ขาด หากอนุญาตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาทนอกเหนือจากที่สัญญาอนุญาตตุลาการกำหนดไว้ ถือว่าอนุญาตตุลาการชี้ขาดส่วนนั้นโดยไม่มีอำนาจ (มาตรา ๔๐ วรรคสาม (๑)(ง))

แบบของสัญญาอนุญาตตุลาการ (มาตรา ๑๑)

โดยชัดแจ้ง

คู่พิพาทสามารถทำสัญญาระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการอนุญาตตุลาการไม่ว่าก่อน หรือ หลังการเกิดขึ้นของข้อพิพาท โดยต้องเป็นลายลักษณ์อักษร ลงนามทั้ง ๒ ฝ่าย และจะระบุเป็นข้อสัญญาลงในสัญญาหลักหรือแยกออกก็ได้มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของคู่สัญญา

โดยปริยาย

- มีข้อสัญญาในเอกสารโต้ตอบ และมีการลงลายมือชื่อในเอกสารนั้น
- ในสัญญาที่มีหลักฐานเป็นหนังสือที่ได้กล่าวถึงในเอกสารโต้ตอบที่มีวิธีการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาตตุลาการ
- มีการกล่าวอ้างถึงข้อสัญญา และไม่มีการปฏิเสธจากคู่สัญญาอีกฝ่าย

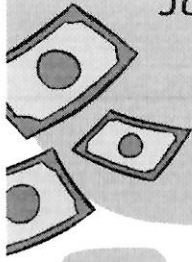
- ฝึกปฏิบัติการทำสรุปข้อมูลในรูปแบบ infographic ผ่านแอปพลิเคชัน CANVA

- แบ่งกลุ่มย่อย เพื่อทำกิจกรรมในแต่ละวัน (รับรองอาจารย์ผู้สอน/กิจกรรมหน้าเสาธง/ดูแลกิจการในภาพรวม)

- แบ่งกลุ่มย่อย เพื่อทำโครงการวิชาการนำเสนอการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน

หลักสูตรการพัฒนานักกฎหมาย ท้องถิ่น รุ่น 23

วิชา ความโปร่งใสในการตัดสินใจ
อ.ธนา ยันตรโกวิท

1

หัวใจของการบริหารงานท้องถิ่น

มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. Good Governance (หลักการบริหารจัดการที่ดี)
2. Body of Knowledge (การจัดการหรือการใช้องค์ความรู้ในการบริหารงาน)
3. People Participation (การมีส่วนร่วมของประชาชน) ซึ่งหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีดังกล่าว มีความเป็นมาจากหลักการบริหารของ WORLD BANK (กองทุนนานาชาติ)

หลักธรรมาภิบาล (GOOD GOVERNANCE)

2

1. การบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ คือ บริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน
2. ค่านิยมประชาธิปไตย คือ มีการรับผิดชอบ ต้องเปิดเผยมีความโปร่งใส เป็นไปตามหลักนิติธรรมและความเสมอภาค
3. ประชาธิปไตย คือ บริหารงานเน้นการมีส่วนร่วมและกระจายอำนาจ
4. ความรับผิดชอบในการบริหารงาน คือ มีคุณธรรมและจริยธรรม

3

การสร้างมาตรฐานความ โปร่งใสของส่วนราชการ

มิติที่ 1 ด้านนโยบายของผู้บริหาร คือ มีนโยบายที่ชัดเจน ในการส่งเสริมความโปร่งใส

มิติที่ 2 ด้านเปิดเผยและตรวจสอบ คือ มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบ ให้เข้ามามีส่วนร่วมและมีระบบตรวจสอบภายในขององค์กรได้ทุกเรื่อง

มิติที่ 3 ด้านการใช้ดุลพินิจ คือ บริหารงานบุคคลที่โปร่งใสเป็นธรรม

มิติที่ 4 ด้านการมีระบบกลไกทบทวนเรื่อง/จัดการข้อร้องเรียน ที่มีหน่วยรับผิดชอบโดยตรง เพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีมากกว่าเพียงหนึ่งช่องทาง

ค่านิยมราชการ i AM READY

4

ค่านิยมในการปฏิบัติงานในหน้าที่ราชการ ประกอบด้วย

1. ทำงานอย่างมีศักดิ์ศรี (Integrity)
2. มีความขยันและตั้งใจทำงาน (Activeness)
3. มีศีลธรรมและคุณธรรมในการทำงาน (Morality)

โดย นายยุทธนา วงศ์สารสิน
นิติกรชำนาญการ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก

**หลักสูตรการพัฒนานัก
กฎหมายท้องถิ่น
กฎหมายว่าด้วยการบริหาร
ราชการแผ่นดิน (กม.สท.)**

1

**เหตุผล ปรกาศวิ
ทรม.ร=เบียบบริหาร
ราชการแผ่นดิน
พ.ศ.2534**

- 1.เมื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ
ต่างๆให้ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน
- 2.เพื่อให้การบริหารงานในระดับกระทรวง
เป็นเอกภาพ และได้มีงบประมาณเกี่ยวกับการ
มอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนให้
ชัดเจน
- 3.เมื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการ
จังหวัดในการควบคุมดูแลในจังหวัดให้
เหมาะสม

**หลักการจัดระเบียบ
ราชการแผ่นดิน**

2

การบริหารราชการแผ่นดิน แบ่งส่วนราชการ เป็น 3
ส่วน คือราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค
ราชการส่วนท้องถิ่น โดยหลักการจัดระเบียบการ
ปกครองประเทศ แบ่งเป็น 3 หลัก ดังนี้

- 1.หลักการรวมอำนาจปกครอง คือ การบริหารราชการ
แผ่นดินโดยรวบอำนาจการปกครองไว้ที่หน่วย
ราชการส่วนกลาง ได้แก่ กระทรวง ทบวง กรม
- 2.หลักการแบ่งอำนาจปกครอง คือ หน่วยราชการส่วน
กลางแบ่งอำนาจบางส่วนในการวินิจฉัยสั่งการให้
แก่ราชการในเขตการปกครองส่วนภูมิภาค แต่อำนาจ
แต่งตั้ง ถอดถอนและบังคับบัญชาขึ้นอยู่กับส่วน
กลางยังมีอำนาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำวินิจฉัยสั่งการ
ของส่วนภูมิภาคได้

3

**หลักการกระจาย
อำนาจ**

คือ หลักการที่รัฐมอบอำนาจปกครองบางส่วน
ให้แก่องค์กรอื่นที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของหน่วย
บริหารราชการส่วนกลางเมื่อจัดบริหาร
การระบอบบางอย่าง โดยมีความเป็นอิสระ ซึ่งมี
ลักษณะสำคัญคือ

- 1.จัดตั้งขึ้นโดยผลของกฎหมาย เป็นนิติบุคคล
ต่างหากจากราชการส่วนกลาง
- 2.ผู้บริหารและบุคลากรมีอำนาจการเลือก
ตั้ง
- 3.มีอิสระในการดำเนินการตามกฎหมาย
ราชการส่วนกลางเพียงกำกับดูแลให้ปฏิบัติ
หน้าที่เท่านั้น

**การปฏิบัติราชการแทน
และการรักษา
ราชการแทน**

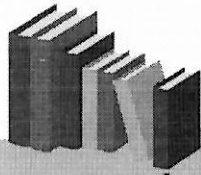
4

การปฏิบัติราชการแทน หมายถึง ผู้มีอำนาจบริหาร
ราชการมอบอำนาจในการสั่งการ อนุญาต อนุมัติ
การปฏิบัติราชการหรือ ดำเนินการอื่นให้แก่ผู้มีอำนาจ
ขึ้นรองเมื่อปฏิบัติราชการแทน โดยผู้มีอำนาจยังคง
ดำรงตำแหน่ง และยังปฏิบัติหน้าที่อยู่
การรักษาราชการแทน หมายถึง กรณีผู้ดำรง
ตำแหน่งไม่อาจปฏิบัติราชการได้และมีผู้รักษา
ราชการแทน เพื่อให้การบริหารราชการเป็นไปอย่างมี
ประสิทธิภาพ เกิดความต่อเนื่อง ไม่มีตัว รักษา
ราชการแทนโดยอัตโนมัติ หรือ มีตัวแต่ไม่อาจปฏิบัติ
ราชการได้ เช่น ป่วย

โดย นายยุทธนา วงศ์สารสิน นิตกรชำนาญการ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก

การพัฒนานักกฎหมายท้องถิ่น รุ่นที่ 3

กฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ อาจารย์ชัยชนะ โขงจำปา

กฎหมายที่ใช้ในกระบวนการ ทางละเมิด

- 1.พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539
- 2.ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

บทนิยาม

เจ้าหน้าที่ หมายถึง ข้าราชการ พนักงาน สุกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด

เจ้าหน้าที่ หมายถึง ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะอื่นใด บรรดาซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือถูกส่งไปปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติด้วย

ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ

- 1.หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหาย (ข้อ 8)
- 2.หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหาย และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่เป็นสังฆีตร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการ (ข้อ 10)
- 3.ผู้บังคับบัญชา ผู้กำกับดูแล หรือควบคุมการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ (ข้อ 12/1)
- 4.หัวหน้าหน่วยงานร่วมกันตั้งคณะกรรมการ กรณีเกิดความเสียหายมากกว่าหนึ่งแห่ง หรือได้รับความเสียหายที่เกี่ยวเนื่องจากเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน (ข้อ 11)

โดย นายยุทธนา วงศ์สารสิน นิติกรชำนาญการ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิจิตร

สาระสำคัญ

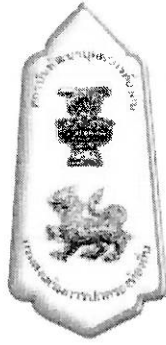
พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539

- 1.กำหนดหลักการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่เปลี่ยนแปลงไปจากบทบัญญัติว่าด้วยละเมิดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
- 2.แยกความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ ออกจากการ กระทำละเมิดที่ไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่
- 3.ความเสียหายจากคาร์คแรกมาละเมิดของ จนท. ในการปฏิบัติหน้าที่
 - หน่วยงานของรัฐจะรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายไปก่อน
 - จนท. จะรับผิดชอบหรือไม่เพียงใด หน่วยงานรัฐจะเรียกร้องได้เฉพาะความเสียหายที่เกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง
- 5. เปลี่ยนชื่อของของเดิมแต่ละคน ให้เป็นหลักสูตรลูกหมอบใช้บังคับ
- 4.เพื่อความเป็นธรรม เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของรัฐ

องค์ประกอบการทำละเมิด ของเจ้าหน้าที่

- 1. การกระทำ
- 2. โดยเจ้าหน้าที่
- 3. ในการปฏิบัติหน้าที่การกระทำละเมิด
 - ผู้จงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมาย ให้เขาเสียหายจนถึงแก่ชีวิตหรือ ร่างกายที่ อายุน้อยถึง เสรีภาพหรือ ทรัพย์สินหรืออย่างหนึ่งอย่างใดถึง ๕ เท่าผู้ขึ้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น (พ.พ. บ 420)
 - กระทำโดยประมาท กระทำโดยความผิดที่มิใช่เจตนา แต่กระทำโดยประมาทจากความประมาทระวังเห็นว่านับได้แต่ถ้าได้ใช้ใจเพียงพอไม่ (ประมวลฯ บ 59 วรรค 4)

โครงการพัฒนางานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรื่อง ปัญหาการไม่ออกไปรับแจ้งการขุดดินตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543

เสนอ

อาจารย์ ดร. ไพบูลย์ โพธิ์สุวรรณ

จัดทำโดย

กลุ่มที่ 2

1. นายจิรภัฏฐ์	พวงมาลัย	นิติกรปฏิบัติการ	องค์การบริหารส่วนตำบลจัวราย
2. นางสาวชุตินันท์	ชื่นอยู่	นิติกรชำนาญการ	เทศบาลตำบลห้วยกรดพัฒนา
3. นางสาวปิยะวรรณ	ธรรมรังษี	นิติกรปฏิบัติการ	เทศบาลเมืองพระพุทธรบาท
4. นางสาวภารดี	สุยะดี	นิติกรปฏิบัติการ	เทศบาลตำบลบ้านตาก
5. นายยุทธนา	วงศ์สารสิน	นิติกรชำนาญการ	องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก
6. นางสาววาทีณี	อินสมพันธ์	นิติกรชำนาญการ	เทศบาลเมืองกำแพงเพชร
7. นายวีรพล	หมอนชู	นิติกรปฏิบัติการ	เทศบาลเมืองบ้านกรด
8. นายวีระพันธ์	สิทธิรัตน์	นิติกรปฏิบัติการ	เทศบาลตำบลท่าสายลวด
9. นางสาวสหัสชา	เกตุพันธ์	นิติกรชำนาญการ	เทศบาลเมืองกำแพงเพชร
10. นายอิทธิราช	เต็มวานิช	นิติกรชำนาญการ	เทศบาลตำบลบางบาล

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาอบรมหลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายท้องถิ่น

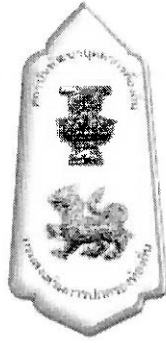
ระดับต้น รุ่นที่ 23

สถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

ในช่วงระหว่าง

ช่วงที่ 1 ระหว่างวันที่ 5 - 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

ช่วงที่ 2 ระหว่างวันที่ 7 - 19 มกราคม พ.ศ. 2567

โครงการพัฒนางานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรื่อง ปัญหาการไม่ออกไปรับแจ้งการขุดดินตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543

เสนอ

อาจารย์ ดร. ไพบูลย์ โพธิ์สุวรรณ

จัดทำโดย

กลุ่มที่ 2

1. นายจิรัฐ	พวงมาลัย	นิติกรปฏิบัติการ	องค์การบริหารส่วนตำบลจี้วราย
2. นางสาวชุตินันท์	ชินอยู่	นิติกรชำนาญการ	เทศบาลตำบลห้วยกรดพัฒนา
3. นางสาวปิยะวรรณ	ธรรมรังษี	นิติกรปฏิบัติการ	เทศบาลเมืองพระพุทธบาท
4. นางสาวภาวดี	สุยะดี	นิติกรปฏิบัติการ	เทศบาลตำบลบ้านตาก
5. นายยุทธนา	วงศ์สารสิน	นิติกรชำนาญการ	องค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก
6. นางสาววาทีณี	อินสมพันธ์	นิติกรชำนาญการ	เทศบาลเมืองกำแพงเพชร
7. นายวีรพล	หมอนชู	นิติกรปฏิบัติการ	เทศบาลเมืองบ้านกรด
8. นายวีระพันธ์	สิทธิธนะ	นิติกรปฏิบัติการ	เทศบาลตำบลท่าสายลวด
9. นางสาวสหัชชา	เกตุพันธ์	นิติกรชำนาญการ	เทศบาลเมืองกำแพงเพชร
10. นายอิทธิราช	เต็มวานิช	นิติกรชำนาญการ	เทศบาลตำบลบางบาล

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาอบรมหลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายท้องถิ่น

ระดับต้น รุ่นที่ 23

สถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

ในช่วงระหว่าง

ช่วงที่ 1 ระหว่างวันที่ 5 – 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

ช่วงที่ 2 ระหว่างวันที่ 7 – 19 มกราคม พ.ศ. 2567

หัวข้อโครงการ	ปัญหาการไม่ออกใบรับแจ้งการขุดดินตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543
ชื่อ	คณะผู้ศึกษา กลุ่มที่ 2
หลักสูตร	การพัฒนานักกฎหมายท้องถิ่น ระดับต้น รุ่นที่ 23
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ไพบุลย์ โพธิ์สุวรรณ
ผู้ช่วยอาจารย์ที่ปรึกษา	นางสาวศิริวรรณ หัสสร้างสี

อนุมัติให้โครงการฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาอบรมหลักสูตรการพัฒนา
นักกฎหมายท้องถิ่น ระดับต้น รุ่นที่ 23

ลงชื่อ.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(นายไพบุลย์ โพธิ์สุวรรณ)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(นายสัจจิต พวงนาค)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(นายมนู โขติเสน)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(นางสาวราภรณ์ ขวัญเรือน)

ลงชื่อ.....ผู้รับรอง
(นายพนมเทียน เส้งวัน)

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น

บทคัดย่อ

หัวข้อโครงการ	ปัญหาการไม่ออกใบรับแจ้งการขุดดินตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543
ชื่อ	คณะผู้จัดทำ กลุ่มที่ 2
หลักสูตร	การพัฒนา นักกฎหมายท้องถิ่น รุ่นที่ 23
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร.ไพบุลย์ โพธิ์สุวรรณ

อำนาจในการออกใบรับแจ้งการขุดดินของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543 กำหนดไว้ว่า “ผู้ใดประสงค์จะทำการขุดดินโดยมีความลึกจากระดับพื้นดินเกินสามเมตรหรือมีพื้นที่ปากบ่อดินเกินหนึ่งหมื่นตารางเมตร หรือมีความลึกหรือพื้นที่ตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนดให้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามแบบที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด โดยยื่นเอกสารแจ้งข้อมูลดังต่อไปนี้... (5) ระยะเวลาทำการขุดดิน...” และกฎกระทรวงกำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้างในการขุดดินหรือถมดิน พ.ศ. 2548 การที่เจ้าพนักงานท้องถิ่น ปฏิเสธไม่ออกใบรับแจ้งขุดดินที่ผู้ประกอบการมีความประสงค์ขุดดินมีระยะเวลา 20 ปี เนื่องจากมีประชาชนร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบกิจการขุดดินดูทรายของผู้ประกอบการ และผู้ประกอบการยอมรับว่าการขุดดินและดูทรายเป็นเหตุให้ที่ดินของเจ้าของที่ดินข้างเคียงนั้นพังทลายไปบางส่วนจริง และเป็นระยะเวลาที่นานเกินสมควร ประกอบกับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการพังทลายของที่ดินข้างเคียงที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้อง แต่กฎหมายและกฎดังกล่าวมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้อำนาจให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น ตัดสินใจปฏิเสธไม่ออกใบรับแจ้งขุดดินให้ผู้ประกอบการได้ หากผู้ประกอบการยื่นเอกสารครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายและกฎกำหนด ซึ่งเป็นอำนาจผูกพันที่กฎหมายให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่กฎหมายบัญญัติบังคับไว้ล่วงหน้า เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่มีอำนาจจะเลือกกระทำการอย่างอื่นใด หรือไม่มีอำนาจวินิจฉัยเป็นอย่างอื่นได้ จึงมีอาจใช้อำนาจดุลพินิจตัดสินใจอย่างอิสระที่จะลดระยะเวลาหรือกำหนดระยะเวลาในการออกใบรับแจ้งการขุดดินได้ และการที่เทศบาลโดยเจ้าพนักงานท้องถิ่นใช้อำนาจกระทำการออกใบรับแจ้งการขุดดิน ย่อมถือว่าเป็นคำสั่งทางปกครองที่มีผลกระทบต่อสิทธิ

ของผู้ประกอบการ จึงต้องอาศัยอำนาจตามกฎหมายที่บัญญัติให้อำนาจดุลพินิจในการตัดสินใจ
ในกรณีนี้ด้วย การที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นปฏิเสธไม่ออกใบรับแจ้งการขุดดินจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ดังนั้น หากเจ้าพนักงานท้องถิ่นปฏิเสธไม่ออกใบรับแจ้งการขุดดินในกรณีดังกล่าว
ซึ่งมีข้อเท็จจริงอยู่ว่า มีประชาชนร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบกิจการขุดดินคูทรายของผู้ประกอบการ
และผู้ประกอบการยอมรับว่าการขุดดินและคูทรายเป็นเหตุให้ที่ดินของเจ้าของที่ดินข้างเคียงนั้น
พังทลายไปบางส่วนจริง และเป็นระยะเวลาที่นานเกินสมควร ประกอบกับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการ
การพังทลายของที่ดินข้างเคียงที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้อง จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย
หรือกฎ ให้บัญญัติเกี่ยวกับอำนาจให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดระยะเวลาทำการขุดดินให้มีความเหมาะสม
และได้สัดส่วนตามควรแก่กรณี เพื่อป้องกันอันตรายแก่ทรัพย์สินและความปลอดภัยของประชาชนให้ชัดเจน
สอดคล้อง สัมพันธ์ กับแนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดินของประเทศไทย
หลักการปกครองส่วนท้องถิ่น หลักการใช้อำนาจของฝ่ายปกครอง หลักความชอบด้วยกฎหมาย หลักนิติธรรม
และหลักความได้สัดส่วน

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำโครงการพัฒนานักกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพัฒนางานด้านกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับนี้ ได้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ไพฑูริย์ โพธิ์สุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษา และอาจารย์ศิริวรรณ หัสสรังสี ผู้ช่วยอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้การสนับสนุนหัวข้อในการจัดทำโครงการ การให้คำแนะนำทางวิชาการ และการปรับปรุงแก้ไขด้านต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำโครงการฉบับนี้ คณะผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณอาจารย์วิษณุชัย ธรรมประดิษฐ์ อาจารย์สัญญาจิต พวงนาค อาจารย์มณู โชติเสน อาจารย์พีรพงศ์ ทองคำ และอาจารย์วรภรณ์ ขวัญเรือน ซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบโครงการพัฒนานักกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้สละเวลาอันมีค่ามาดำเนินการสอบโครงการ ให้คำแนะนำ ข้อคิด และแนวทางการปรับปรุงแก้ไขโครงการฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ตลอดจนขอขอบพระคุณ อาจารย์รัตภัทร สาดะระ ที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และประสานงานในด้านต่าง ๆ แก่คณะผู้ศึกษา ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตลอดระยะเวลาการศึกษา

สุดท้ายนี้ คณะผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า โครงการฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้ที่มีความสนใจ หากโครงการฉบับนี้มีข้อผิดพลาดหรือเกิดข้อบกพร่องประการใด คณะผู้ศึกษาขอน้อมรับและกราบขออภัยเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้ศึกษา กลุ่มที่ 2
 หลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายท้องถิ่น
 ระดับต้น รุ่นที่ 23

คำนำ

โครงการนี้จัดทำขึ้นเพื่อประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายท้องถิ่น รุ่นที่ 23 ซึ่งมีลักษณะการวิจัยและพัฒนางานที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายที่เกิดขึ้นหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคต โดยจัดทำจากการศึกษาค้นคว้ากฎหมาย ระเบียบ แนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง เพื่อมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์ต่อความก้าวหน้าในสายงานนิติการ และเป็นแนวทางการพัฒนาแนวคิดทางกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุดต่อผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้ค้นคว้าวิจัยในอนาคต

คณะผู้จัดทำ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าโครงการเล่มนี้จะเกิดประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สังคมประชาชน และประเทศชาติต่อไป

คณะผู้จัดทำ กลุ่มที่ 2

หลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายท้องถิ่น รุ่นที่ 23

สารบัญ

	หน้า
หน้าอำนวยการ.....	ก
บทคัดย่อ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
คำนำ.....	จ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของสภาพปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 วิธีการศึกษา.....	2
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	2
1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
บทที่ 2 ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น.....	3
บทที่ 3 แนวคิด ทฤษฎี และหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	7
3.1 แนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดินของประเทศไทย.....	7
3.1.1 ความทั่วไปตามบริบทของประเทศไทย.....	7
3.1.2 ที่มาของพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543.....	8
3.1.3 เจตนารมณ์ของกฎหมาย.....	9
3.1.4 องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้กฎหมาย.....	9
3.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการปกครองส่วนท้องถิ่น.....	10
3.2.1 การปกครองส่วนท้องถิ่น หรือการปกครองท้องถิ่น.....	10
3.2.2 รูปแบบการปกครองท้องถิ่น.....	12
3.2.2.1 รูปแบบการปกครองท้องถิ่นทั่วไป.....	12
3.2.2.2 รูปแบบการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ.....	13
3.3 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการใช้อำนาจของฝ่ายปกครอง.....	13
3.3.1 หลักการใช้อำนาจปกครองของฝ่ายปกครอง.....	13

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.3.1.1 การใช้อำนาจแบบผูกพัน.....	13
3.3.1.2 การใช้อำนาจแบบดุลพินิจ.....	14
3.3.2 รูปแบบที่กฎหมายให้อำนาจผูกพันและอำนาจดุลพินิจแก่ฝ่ายปกครอง....	16
3.3.3 กระบวนการใช้อำนาจปกครองที่เป็นอำนาจดุลพินิจ.....	16
3.3.3.1 อำนาจดุลพินิจวินิจฉัย.....	16
3.3.3.2 อำนาจดุลพินิจตัดสินใจ.....	17
3.4 แนวคิดเกี่ยวกับหลักความชอบด้วยกฎหมาย.....	17
3.4.1 หลักความชอบด้วยกฎหมายของนิติกรรมทางปกครอง.....	19
3.4.2 การควบคุมความชอบด้วยกฎหมายของนิติกรรมทางปกครอง.....	20
3.5 แนวคิดเกี่ยวกับหลักนิติธรรม.....	24
3.5.1 ความหมายหลักนิติธรรมตามความเห็นของนักปราชญ์ เฟลโต และอริสโตเติล.....	24
3.5.2 ความหมายหลักนิติธรรมตามความเห็นของเอ วิ ไดซี่.....	25
3.5.3 ความหมายหลักนิติธรรมตามความเห็นของโจเซฟ เรช.....	27
3.5.4 ความหมายหลักนิติธรรมตามความเห็นของลอน แอล. ฟูลเลอร์.....	27
3.6 แนวคิดเกี่ยวกับหลักแห่งความได้สัดส่วน.....	28
3.7 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	30
3.7.1 พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543.....	30
3.7.2 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522.....	33
3.7.3 พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539.....	33
3.7.4 กฎกระทรวงกำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ในการขุดดินหรือถมดิน พ.ศ. 2548.....	34
3.7.5 กฎกระทรวงฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2528) และเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 57 (พ.ศ. 2543) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522.....	34

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	35
4.1 การยื่นประสงค์จะทำการขุดดินตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติการขุดดิน และถมดิน พ.ศ. 2543.....	35
4.2 อำนาจในการออกไปรับแจ้งการขุดดินของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติ การขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543.....	37
4.3 การดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีไม่ออกไปรับแจ้งการขุดดิน ของผู้แจ้งที่ประสงค์แจ้งขุดดิน 20 ปี ตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543 ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่.....	38
4.3.1 มิติการใช้อำนาจทางปกครอง.....	40
4.3.2 มิติความชอบด้วยกฎหมาย.....	42
4.3.3 มิติการดำเนินการที่เป็นไปตามหลักนิติธรรม.....	44
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	46
5.1 บทสรุป.....	46
5.2 อภิปรายเปรียบเทียบผลการศึกษา.....	47
5.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการขุดดินและถมดินของประเทศไทย.....	48
5.2.2 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการปกครองส่วนท้องถิ่น.....	49
5.2.3 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการใช้อำนาจของฝ่ายปกครอง.....	50
5.2.4 แนวคิดเกี่ยวกับหลักความชอบด้วยกฎหมาย.....	50
5.2.5 แนวคิดเกี่ยวกับหลักนิติธรรม.....	51
5.2.6 แนวคิดเกี่ยวกับหลักความได้สัดส่วน.....	52
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	53
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงกฎหมาย.....	53
5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	54
5.3.3 ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการรับแจ้ง การขุดดินในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.....	54
5.3.4 ข้อเสนอแนะในประเด็นที่สมควรมีการศึกษาคร่าวต่อไป.....	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม.....	56
ภาคผนวก.....	60
ก พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543.....	61
ข กฎกระทรวงกำหนดมาตรการป้องกันการพังทลายของดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ในการขุดดินหรือถมดิน พ.ศ. 2548.....	70
ค กฎกระทรวงฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2528) และเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 57 (พ.ศ. 2543) ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522.....	76
ง ใบแจ้งการขุดดินหรือถมดิน ตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543 (แบบ ขถด.1).....	83
จ ใบรับแจ้งการขุดดินหรือถมดิน ตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543 (แบบ ขถด.2).....	85
ฉ หนังสือเทศบาลตำบลบางบาล ที่ อย 7304/1021 ลงวันที่ 8 ตุลาคม 2563 เรื่อง ขอรื้อหรือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543.....	86
ช หนังสือกรมโยธาธิการและผังเมือง ที่ มท 0710/2506 ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2564 เรื่อง ขอรื้อหรือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543.....	88
ซ เอกสารภาพถ่ายสถานที่ขุดดินของผู้ประกอบการ.....	89
ประวัติย่อคณะผู้จัดทำ.....	92